

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išcina kasdien apart nedėdienių.

No. 98.

Telephone 8878 Stagg.

Brooklyn, N. Y., Utarn., 27 d. Balandžio, (April), 1920.

PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metai X, Dien. II

75,000 GELŽKELIČIŲ VIENIJAS KOVOJ PRIEŠ "KETURIS DIDŽIUOSIUS".

Brolijos viršininkai prisipažino bijantįs generališko streiko bėgyje dviejų mėnesių, jeigu nebus greitai pakeltos algos.

Washington, D. C., 24 d. — Septynios dešimtys tūkstančių gelžkelių darbininkų vienijai ir tveriai sau unijai, kuri bus priešinga "Didžiųjų Keturių" brolijai, sulgy plėnų, kuriuos čionai paskelbė kalbėtojais, atstovaujantis New Yorko, Chicagos, St. Louis, Clevelando, Pittsburgo, Culumbo, Kansas City ir kitų miestų sukilėlius gelžkeličius.

Grupės, sudarančios šią naują uniją, laikys konvenciją galutinam sutvarkymui savo organizacijos taip greit, kaip gelžkelių algų komisija padarys nuosprendį delei reikalavimų padidini mo darbininkams mokėsties. J. P. Foley, Clevelando gelžkelių vadas nupiešė naujos organizacijos pobūdį, kuomet jisai sakė:

"Mūsų užduotis nėra suverti vieną didelę uniją."

Mes esame ištikimi piliečiai ir geri amerikoniai, kuriems jau pritrūko kantrybės laikyti ant toliaus gerai apmokamus viršininkus, kaip sargybinius, o šitie viršininkai laiko darbininkus po tironišku junku. Mes nesėjame "bolševizmo sėklų."

Jeigu kas nors mato tame "bolševizmą", jisai mato tikrai tose ypatose, kurios trukdo išrišimą algų klausimo.

Naujosios unijos rėmėjai paaiškina toliaus, kad tveriamos organizacijos, viršiminkų alga bus tokia pati, kokią gauna darbininkai, taipgi, kad tokie viršininkai esant reikalui bus pašalinėti.

Viršininkai bijosi didelio streiko.

Senieji brolijos viršininkai prisipažino bijantįs generališko streiko, kuris gali įvykti bėgyje dviejų mėnesių, jeigu nebus greitai pakeltos darbininkams algos.

Bet mažytis algų padidinimas, kuris šiek-tiek pagelbėtų sutikti pragyvenimo brangumą, neišgelbės iš tos padėties niekad, sulgy inžinierių viršininko Stone pareiškimo. Stone pasakė algų komisijai, kad darbininkai nepasitenkins tikrai "pragyvenimo alga", kuri, ištikrųjų, nėra niekuo kitu, kaip tikrai apmokėjimas vargingo pragyvenimo. Jisai sakė, jog darbininkai dabar reikalauja algos, kuri suteiktų jiems žmonišką būstą.

10,000 CHICAGOS STREIKIERIŲ ATSIKABE GRĮŽTI Į DARBĄ.

Chicago, Ill., 25 d. bal. — Virš 10,000 gelžkelių "sukilėlių" streikierių susirinko savo unijos svetainėje 23 d. balandžio, pagerbė Amerikos vėliavą, sudainavo Amerikos himną ir širdingai pasveikino savo prezidentą John Grunau, streiko vadovą, kuris buvo kalėjime už jų reikalus. Po šitų ceremonijų jie apleido svetainę visiškai nebalsuodami užbaigimą streiko, kuris dabar yra keturių savaičių senumo.

Svetainė buvo pilna teisdarystės departamento slapto agentų, todėl klausimas apie sugrįžimą atgal į darbą buvo visai nepalistas.

John Grunau, kaip Chicagos gelžkelių atstovas, ir Bennet G. Dolan, atstovas inžinierių darbininkų susivienijimo, kalbėjo keletą minučių, nurodydami bjaurias melagystes, kurias skelbia trusto spauda. Užsibaigus prakalboms, darbininkai išsiskirstė gerame upe, ir dar labiau sujungė savo spēkas bendroje kovoje. Chicagiečių "sukilėlių" pozicija yra visos šalies streikierių pozicija. Jie negrįžė į darbą ant senosios algos. "Gerbiameji!" tarė Grunau. "Klausimas, kuris stovi priešais mus, nėra klausimas — 'Ar mes grįžsime į darbą?' — bet tai yra klausimas — 'Ar mes atidėsime susirinkimą?'"

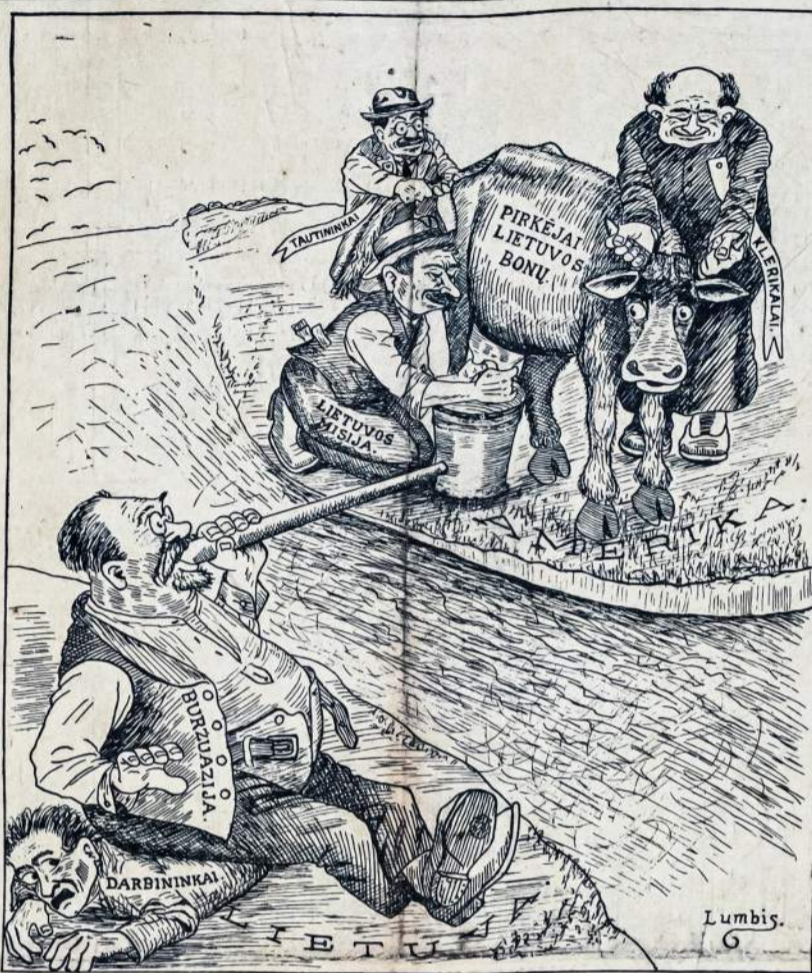
"Atidėsime!" atsakė milijonai balsu streikieriai, kurių tarpe gal buvo tikrai vienas nutylėtas balsas. Jie pavieniai nubalsavo negrįžti į darbą.

JERSEY GELŽKELIČIAI TVIRTAI LAIKOSI.

"Mes laikysimės kaip vienas ir streikuosime iki kol nebus pripažintos mūsų senosios pirmenybės teisės." Šitokis yra nuosprendis Jersey City darbininkų, padarytas jų laikytame susirinkime čionai pereitoje pėtnyčioje.

ITALIJOJE VAROMA AGITACIJA UŽ TVĖRIMĄ TARYBŲ.

Milan, 24 d. bal. — Socialistų nacionalis seimas savo posėdyje, kuris įvyko čionai 22 d. balandžio, nusprendė įsteigti Tarybų konstituciją kaip išbandymą

Amerikos darbininkai, pirkdami Lietuvos paskolos bonus, teikia pagelbą Lietuvos buržuazijai, slėgiančiai darbininkus.

visuose dideliuose Italijos miestuose, kur proletariatas yra gerai suorganizuotas.

Sis sumanymas tapo priimtas 94,000 balsų. Priešingai balsavo 21,000. Sumanymai įsteigti Tarybas visuose Italijos miestuose tapo atmeti 88,000 prieš 5,000.

BUTTE MAINIERIAI ATSIŠAUKĖ Į VISĄ VALSTIJĄ.

Maldauja visuomenės paramos ir protestuoja prieš žmogžudystę.

Miestas randasi kariškame stovyje. — Kasyklų savininkai sakosi esą prisirengę atnaujinti darbą.

Butte, Mont., 25 d. bal. — "Neikite į kasyklas perkrauj jusų draugų darbininkų", šitoki užrašai pasirodė ant plakatų, kuriuos nešioja pikietai visame vario kasyklų apskrityje.

Mainieriai dedasi prie generališko streiko, kuris tapo apšauktas visoje Montanos valstijoje, kaip protestas už nužudymą keletos streikierių Never Sweat kasykloje. Streikieriai reikalauja \$7.00 į dieną ir 6 val. darbo dienos, taipgi paliuosavimo politišku kaliniu.

Federališki kareiviai atsiųsti iš Lewis kempės ir George Wright forto, Washingtono valstijos, "saugo-

rodymu už tai, kad mitingė kovo 14 d. Utenoje pavadinęs dabartinę valdžią dešiniąja, Pil. Kardelis priverttas buvo važiuoti iš Utenos ir todėl dabar negali eiti savo pareigų.

Valdininkai keletos didelių kasyklų praneša, jog jie yra prisirengę atnaujinti darbą su pagelba federališkos mašinerijos.

Vietinės krasos viršininkas Phil C. Goodwin paskelbė, kad laikraštis Butte Bulletin, šiame mieste spausdinamas darbininkų dienraštis, nebus įleidžiamas Kanadon.

TAURAGĖ.

Iš 15 į 16 vasario naktį kaž kas šovė apskrities viršininkui Tučkui pro jo gyvenamojo kambario langą. P. viršininkui nepataikė.

Buvo padaryta krata pas Gitkiną, namo savininką; nieko neatrasta. Paskui suėmė Kaną. Bet piktadaris nesusektas.

KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Atsiųtieji prancūzų valdininkai daugiau spekuliacija užsima, negu paties krašto reikalais. Taip pat jie daugiau palankumo kartais parodo vokiečių, negu lietuvių valdžiai. Lietuvos valdžia buvo pareiškusi, kad Lietuvos muitų siena eity Nemunu ir paskui Baltijos jura, bet prancūzai į tai pro pirštus pažiūrėjo, ir delto dabar atskirtame Klaipėdos krašte pasunkėjo ekonominė žmonių padėtis.

IŠ LIETUVOS

(Iš Lietuvos Laikraščių)

UTENA.

Kovo 14 d. Utenoje buvo suimtas Lietuvos Valsčiaus Sąjungos apygardos biuro vedėjas pil. Kardelis, įgaliotas V. Sąjungos suvažiavimo atstovaiti Valstiečių Sąjungai apygardos rinkimų komisijoje. Suėmė jį krikščionių demokratų nu-

TALKININKAI SUARĖŠTAVO IZZET PAŠĄ TURKIJOE

Kiti žymūs turkai, tarpe kurių randasi generolas Alirza Paša, taipgi tapo įkalinti.

RECHID BEY PRASIŠALINO IŠ KABINETO.

Jafar Tayar, Adrionopolio komandantas pradėjo veikti paliuosavimui sultono nuo talkininkų įtekmės.

Konstantinopolis, 26 d. balandžio. — Izzet Paša, buvęs Turkijos didysis vizeras, tapo talkininkų autoritetų areštuotas čionai 21 d. balandžio. Generolas Alirza Paša ir keletas kitų žymių turkų taipgi tapo įkalinti.

Izzet Paša yra vienas iš geriausiai žinomų Turkijos politikų, ir buvo prašytas pradžioje kovo mėnesio suformuoti kabinetą, kuomet Sali Pašos valdžia pažadėjo rezignuoti. Jisai buvo vienas iš Turkijos delegatų paskirti važiuoti Paryžiuon priėmimui talkininkų taikos išlygų.

Damad Feriș Paša, didysis vizeras, užvaldė kareis ofisą iš priežasties valdžiai grėšiančio pavojaus siuntime pagelbos sultono kariumenės vadui Anzevour Paša, Mažojoj Azijoje. Jis prašalino daugelį viršininkų, kurie buvo kaltinami atsakomybėje už šiuos nesuistikimus. Viršininkai vieno karės ofiso skyriaus visi apleido savo vietas ir nuvyko Anatolijon.

Rechid Bey, vidujinių šalių reikalų ministeris rezignavo. Visose valdiškose įstaigose viešpatauja didelis nepasitenkinimas. Daugelis viršininkų neužgria nacionalistų areštus šiame mieste, ir nenori veikti prieš Mustapha Kemal. 12,000 Mustapha Kemal pasekėjų, sakoma, tapo areštuoti, ir daugelis jų yra sodinami kalėjimuosna kiekvieną dieną.

Pulkininkas Jafar Tayar, Adrionopolio komandantas, 15 d. balandžio išleido proklamaciją, kuri šaukia visus mahometonus vienytis kovoje už "paliuosavimą sultono nuo talkininkų įtekmės."

"Mes nekovojame prieš sultoną, bet kovojame prieš jo įkalintojus", sakoma toje proklamacijoje. Pasaulis žino, jog Trakija yra turkų ir moslemų nuosavybe. Mes niekadoms nepertraukėm ryšių su sultonu, kurį mes skaitome augsčiausiu viršininku, bet Smyrnos pavyzdis stovi priešais mūsų akis. Mes žinome, jog greikai nužudė mūsų brolius ir sugri-

vė Turkijos kaimus, ir mes žinome, jog tokis pat likimas laukia ir mus pačius, jeigu mes būsime neprisirėngę save apsaugoti.

"Nacionalistų judėjimas išaugo iš žiaurumų, kuriuos papildė greikai, kuomet jie užėmė Smyrną. Tie patys priešai žad atakuoti ir Trakiją."

Pulkininko Jafar Tayar atsinešimas linkui sultono, matomai yra skirtingu nuo Mustapha Kemal, kuris visiškai atsisakė turėti kareis bendro su Konstantinopoliu.

Valdžios kariumenė ir Mastapha Kemal vedami kareiviai turėjo keletą susirėmimų vakarinės Anatolijos apielinkėj. Sakoma, jog pastarieji laimėjo ir laiko užėmė tenai keletą svarbių pozicijų. Jiems pavyko, todėl, kad apielinkiniai gyventojai simpatizuoja ir remia juos.

ATMETĖ ŠVIESOS TAUPINIMO AKTĄ.

Albany, N. Y., 25 d. bal. — 78 balsais prieš 58 New Yorko valstijos seimas priėmė Fowlero sumanymą, kuris panaikina šviesos taupinimo aktą. Dabar šis aktas bus priduosas gubernatoriui Simth del pasirašymo. Tikimasi, kad gubernatorius atmes jį.

PREMJERAS NITTI PRANAŠAUJA KARĘ MAZOJOJ AZIJOJ.

Sakosi, negelbėsias talkininkams naujoje karėje.

San Remo, 25 d. baland. — "Jūs turėsite karę Mažojoj Azijoje, ir Italija nesijus savo nei vieno kareivio ir nemo-kės nei vienos liros", taip pasakė Signor Nitti, Italijos premjeras, pasikalbėjime, 23 d. balandžio, kuomet jisai kritiškai išaiškino Turkijos taikos sutartį.

"Jūs atėmėte iš turkų jų šventąjį miestą Adrionopolį, —sako Nitti,— "jūs pavedėte jų sostinę ir šventųjų šalių kontrolę, jūs atėmėte iš jų kiekvieną portą, ir tie penki Turkijos delegatai, kuriuos jūs išrinkote pasirašyti ant taikos sutarties, neturi įgaliojimo nuo Turkijos žmonių, nei nuo Turkijos parlamento."

Cleveland, Ohio. — "Laisvė" pavieniais numeriais pardavinėjama po No. 1366 Marquette Rd.

VERTAKS
TORIUS
GRAVAS
KATA
FAISOME
MOKESCIO
KLYN, N. Y.
SEKME PO 20
GRAZINAME
ANGIUS.
ONO
PRIŠIŠTI MAN
ARMOS
TY CO.
BROOKLYN, N. Y.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by the

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates: in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Menševikai "nesikrausto iš proto".

"Naujienos" nuolatos kartoją, kad bolševikai ir komunistai jau galutiniai iš proto išsikraustę ir tik menševikai, patėntuoti, "Naujienų" markės, menševikai, neišsikraustę iš proto ir nemaną kraustyti. Jie čjo ir eina tiesiu, buržuaziniu keliu. Jie buvo ir yra buržuazijos prieteliais, o bolševikų neprieteliais.

Tiflise leidžiamas laikraštis "Slovo", 7 d. vasario š. m. išspausdino telegramą, kurią gavo nuo Rusijos Tarybų Respublikos valdžios Gruzijos respublikos sveitinimų reikalų ministeris, ponas "socialistas" E. P. Gegečkori, savo laiku buvęs Rusijos Valstybės Dūmos atstovu. Iš tos telegramos mes matome, kad Rusijos Tarybų valdžia buvo užkvieta Gruzijos valdžią, susidandantį iš ponų menševikų, kovoti prieš kontr-revoliucionierių Denikiną, kurio plėnai buvo atgaivinti senąją Rusiją, t. y., panaikinti ir Gruzijos neprigulmybę, o ponus menševikus sukimšti į kalėjimą.

O ką atsakė ponai menševikai, priešakyje su Gegečkori? Jie atmetė tą pakvietimą pranešdami, kad kovoti prieš Denikiną nei nemana.

Čia gal daugelis pasakys, kad Gruzija, atsisakydama kovoti prieš Denikiną, norėjo pasilikti neutrals šalinį, vienok ji nepritarė Denikino politikai. Jeigu taip būtų, tai dar ją galėtume šiaip-taip teisinti, užtarti. Bet tuomi ponai menševikai negali rankų nusiplauti. Kada čjo karšti mūšiai tarpe Tarybų ir Denikino armijų ir kada Tarybų armijos dalis, susidūrus su skaitlinesniu ir galingesniu priešu turėjo trauktis atgal ir, nenorėdama priešui pasiduoti, atsidūrė Gruzijos teritorijoje, tai menševikų agentai, nuginklavę Tarybų kareivius, atidavė juos Denikino valdžiai. Šitą faktą dabar pakiaša po nosę ponui Gegečkori Tarybų valdžia pasiuostoje telegramoje. Ir šitas faktas dar sykį parodo, kad menševikai "nesikrausto iš proto", bet sužiniai palaiko buržuaziją.

Toliaus. Ponai menševikai savo teritoriją pavertė kontr-revoliucionierių prieglauda. Gruziją padarė Denikino ir kompanijos karine stotimi. Gegečkori ir kompanija net pasveikinimą pasiuontė Turkijos valdžiai. Kada jau galutiniai tapo Denikinas sumuštas, tai ponai Gegečkoriai ir kompanija pradėjo tartis su kitų šalių imperialistais, kad Gruziją pavertus karine kontr-revoliucionierių baza ir kad iš ten pradėjus naujus puolimus ant Tarybų Respublikos.

Telegramoje nurodoma, kad ponai menševikai, užvaldę Gruziją, dabar neva užreikę, jog nori su Tarybų Respublika draugiškai sugyventi, nori turėti draugiškų ryšių, vienok savo darbais eina kitais keliais — buržuaziniai keliais ir kad žodžiai skiriasi nuo darbu, kaip diena nuo nakties. Tuo tarpu Tarybų valdžia reikalauja, kad ponai Gegečkoriai savo žodžius parentų darbais, kad jie, sakydami nori turėti draugiškų ryšių su Tarybų Respublika, pertrauktų visus ryšius su kontr-revoliucionieriais, pertrauktų visus ryšius su tais, kurie dar laiko rankose ginklus ir laukia progos naujai pulsti ant Tarybų Respublikos.

"Naujienos", nuolatos sakydamos, kad bolševikai ir komunistai "galutiniai išsikraustę iš proto", visgi atvirai nepasakė "išsikraustymo" priežasčių. Dabar bus aišku visiems tos "išsikraustymo" priežastys. Jos apsirėiskia "Naujienoms" tame, kad bolševikai ir komunistai galutiniai pertraukė ryšius su buržuazija ir veikia vieni, o menševikai čjo ir eina išvien su buržuazija, pasiryžusi kovoti prieš bolševikus ir komunistus iki "paskutiniųjų".

Štai kame apsirėiskia menševikų "išmintis" ir bolševikų "beprotystė".

Baltasis Teroras

Amerikos kapitalistų spauda labai daug mėgsta rašyti apie raudonąjį terorą, bet apie savo baltąjį terorą, apie "demokratinį" terorą nieko nerašo. Ablavų ant radikalių neskaito terorą, naikinimą darbininkiškų spaudstuvų, laužymą mašinų, draskymą literatūros — neskaito terorą. Kimšimą nekaltų žmonių į kalėjimus ir jų sumušimą — neskaito terorą. Uždraudimą darbininkams streikuoti, šaudymą ir streikius — neskaito terorą. Žodžiu, kapitalistinė spauda savo šalyje nemato baltojo teroro darbu.

Butte, Montana valstijoje, vario kasyklų darbininkai išėjo į streiką. Policija ir kompanijų nusakdyti padaužos pradėjo darbuotis. Pasekmės to darbo — vienas darbininkas užmuštas ir dvidešimts sužeistas. Ir kągi kapitalistų spauda pasakė apie tą baisųjį terorą, padarytą policijos? Ji tuojaus ėmė šaukti, kad užmušti

ir sužeisti esą ne darbininkai, bet aidoblistai. Vadina, si, su aidoblistais galima elgtis kaip tik nori, galima juos šaudyti, karti, linčiuoti ir tas neįskaitys terorą.

Negana to. Darbininkai, į kuriuos policija šaudė, nenurimc. Jie dabai nori apšaukti generalį streiką visose vario kasyklose minėtoje valstijoje. Ir štai, kaip tik darbininkai pradėjo kalbėti apie generalų streiką, tuojaus į Butte valdžią pasiuontė ginkluotą kareivių "tvarką" padaryti. Vienok kapitalistų spauda ir šitą žingsnį nepriskaito prie baltojo teroro.

Dabar reikia laukti Montanos valstijoje kruvinių scenų. Darbininkai pasiryžę išplėsti streiką, padaryti jį generaliu, o darbdaviai, su pagelba valdžios ir ginkluotų kareivių stengiasi nedaleisti prie to. Todel pasekmes galima jau dabar įspėti — kareiviai pradės "maistminkius malšinti", pradės ir streikius šaudyti.

Jeigu panašiai pasielgtų Tarybų valdžia su darbininkais, tai kiek būtų šauksmo, kiek lermo, kiek krokodylinių ašarų išlietu! O dabar, kada elgiasi taip su darbininkais "demokratinėje šalyje", tai niekas nieko nesaiko, viskas gerai, viskas tvarkoje.

LIETUVOS DELEGATAS APIE TARYBŲ RUSIJĄ.

Lietuvos valdžia buvo pasiuontusi Maskvon savo delegaciją tartis apie apsimainymą nelaisviais. Dabar ta delegacija, atsiokus tikslą, sugrįžo Lietuvon. Ir kausniskės "Lietuvos" No.No. 66 ir 67 tilpo papasakojimai delegacijos nario Dr. Alekno. Suprantama, vietomis bandoma perduoti spaudai patirtus išpūdžius iš blogosios pusės, vienok tie išpūdžiai visgi parodo, kad Rusija tvarkosi ir kad ji gyvuos. Kada delegacija pasiekė bolševikų frontą, tai išpūdžiai ve kokie:

"Rusų štabe sutiko mus taip pat mandagiai, bet toliau leist nenorėjo, nes sakė nėra gavę iš Petrapiilio jokio įsakymo. Rusų štabe puolė mums į akis tai, kad visi jo karininkai buvo jauni, veik be usų, jaunikaičiai. Mandagų jie net perdaug. Susinesė telefonu su Narva, leido mus važiuoti toliau, bet pristatė vieną tu jaunųjų karininkų, kuris lydėjo mus net į Petrapiilį.

"Buvusioji raudonoji armija prieš estus dabai parversta į darbo armiją ir taiso gelžkelius, plentą, tiltus, lygina apkasus"...

"Petrapiilis atrodo neblogai ir gan švarus. Mediniai namai sugriauti, apylinkės miškai iškarsti. Sniegas iš miesto iššėzamas ar kraunamas šalęgatviais. Žmonės eina gatvių viduriu. Krautuvių jokių, be Tarybų valdžios (nėra). Laisva prekyba galima tik slapta. Valdininkai ir šiaip tarnautojai ir darbininkai algą gauna ne didžiausia — 2, 3 tūkstančius rublių, bet užtat visi lakšteliais gauna "pajok" ir pietus. Toks "pajok" ir pietūs laisvai perkant atsieitų gal 50,000 rublių"...

Toliaus nurodoma brangumo kainos "laisvai perkant", vadinasi pas privačius biznieriūs bei spekuliantus ir tie nedatekliai, kurių dar negalėjo valdžia užpildyti.

Apie kelionę iš Petrapiilio į Maskvą Dr. Alekna sako: "Is Petrapiilio į Maskvą važiuovome puikiam vagonė. Tvarka gera ir nėra to, kas būdavo kitados"...

"Maskvoje mums davė atskirą namą iš aštuonių kambarių ir apstatė tokiuo komfortu, kokie mes Kaune nematome. Visų patogumų. Taip pat ir tokių pietų, kuriais mus pavaišino, Kaune niekur nevalgo. Visi labai mandagūs ir mūsų jaunai besikūriantčiai valstybei labai palankūs."

galai. Juk tokį aprašymą patiekė ne bolševikai, bet Smetonos oficiozas kausniskė "Lietuva" ir ne iš bolševikų burnos, bet iš klerikalų šalininko Dr. Alekno.

Rusų-Anglų Sutartis

True translation filed with the Postmaster at Brooklyn, N. Y., on April 26, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Britanijos valdžia ir Tarybų Rusijos valdžia, geidžiančios įvykinti apsimainymą kariniais ir civiliais belaisviais ir pagelbėti jiems sugrįžti į savo gimtinius kraštus, sutiko sekamomis sąlygomis:

SKYRIUS I.

Sugrąžinimas Rusijos kariusių. Britanijos valdžia prisižada sugrąžinti visus Rusijos karinius belaisvius, kurie randasi Britanijoje arba jai priklausančioje teritorijoje.

SKYRIUS II.

Sugrąžinimas Rusijos civilių. Britanijos valdžia sugrąžins visus Rusijos civilius piliečius, kurie randasi Britanijoje arba jai priklausančiose teritorijose, nepaisant, ar jie randasi liuosybėje, kalėjime arba internuoti, išskiriant tuos, kurie yra įkalinti už sunkius prasizengimus ir nori grįžti Rusijon ir kurie gali teisingai prirodyti, jog yra Rusijos pavaldiniai.

SKYRIUS III.

Sugrąžinimas kitų Rusijos piliečių. Skyrius I ir II privalo paliesti ir tuos rusus, kurie tapo paimti iš Kaukazo, Kaspijos srities arba Persikios, kurių vardus pridavė Tarybų Rusijos valdžia Britanijos valdžiai.

SKYRIUS IV.

Sugrąžinimas rusų iš Archangelsko. Britanijos valdžia apsiima, prisilaikant skyriaus 8, pristatyti Tar. valdžiai karinius ir civilius belaisvius, kurie yra įkalinti Archangelsko valdžios arba užgriebti Britanijos laike jos užėmimo šiaurinės Rusijos.

SKYRIUS V.

Transportacijos patogumai. Britanijos valdžia apsiima daryti transportaciją prieinama visiems asmenims, kurie bus grąžinami sulyg sutarties, paskelbtos skyriuose 1, 2 ir 3. Britanijos valdžia taip pat gelbės visomis imonėmis ir visais galimais būdais, ant kiek jai leis jūrų transportacija ir jei, tas bus reikalinga padaryti, sugrąžinimui rusų belaisvių, esančių Danijoje, Hollandijoje, Belgijoje ir Šveicarijoje.

SKYRIUS VI.

Proponuojama tarptautinė komisija Berlyne. Atsitikime įsteigimo tarptautinės komisijos Berlyne delei sugrąžinimo Rusijos karės nelaisvių, esančių Vokietijoje, Britanijos valdžia pasižada remti kiek jai bus tas galima. Tarybų valdžios reikalavimus atstovybės ir lygių teisių toje komisijoje. Tos teisės yra suprantamos padaryme komunikacijos su Tarybų valdžia per josios atstovus delei sugrąžinimo rusų karės belaisvių, esančių Vokietijoje, kurie išreikš savo norą grįžti Tarybų Rusijon.

SKYRIUS VII.

Sugrąžinimas Britanijos kaliniių. Tarybų valdžia, bėgyje vieno mėnesio po pasirašymo šios sutarties, sugrąžins visus Britanijos karės belaisvius, kurie pakliuvo jos rankosna. Taipgi sugrąžins visus civilius, išskiriant tuos, kurie yra sunkiai prasizengę visus Britanijos piliečius, esančius Tarybų Rusijoje, kurie tik išreikš norą grįžti į bile daj Britanijos imperijos.

SKYRIUS VIII.

Sugrąžinimas Archangelsko valdžios belaisvių. Britanijos valdžiai pasižadėjus grąžinti į Tarybų Rusiją užgriebtus šiaurinės Rusijoje asmenis, kurių vardai pažymėti priede "A", Tarybų valdžia iš savo pusės pasižada grąžinti Archangelsko valdžiai visus aficierius, daktarus ir militarius raštinkus iš 5-to šiaurinio šaulių pulko ir 2-ro artilerijos divizijos batalijono, kurie tapo paimti Omega fronte, ir kurie išreikš noro grįžti šiaurinė Rusijon. Šis pasižadėjimas paliečia tuos asmenis, kurių vardai yra priede "B". Prisirengimas šio apsimainymo belaisviais bus atsiektas tiesioginiu susinešimu militarių autoritetų.

SKYRIUS IX.

Ši sutartis privalo būti išpildyta Britanijos ir Tarybų valdžios atstovų. Taipgi, iki pasibaigs grąžinimas Rusijos belaisvių, Tarybų atstovui bus leidžiama pasilikti kurioj nors vakarinės Europos šaly. Vieta bus susitarime kaslink Britanijos ir Tarybų atstovų. Vertė R. Mrazas (Iš Soviet Russia.)

susižinoti su Tarybų valdžia bevieliniu telegrafu. Taipgi privalo būti jam leidžiama susižinoti su Tarybų atstovu Berlyne, reikale grąžinimo Rusijos karės belaisvių, jei ten bus įsteigta tam reikalui komisija.

Pasirašo varde Jo Britaniškos Didenybės Valdžios:

James O'Grady. Pasirašo varde Rusijos Tarybų valdžios: Maxim Litvinov. Copenhagen, 12 d. vasario, 1920.

PRIEDAS (A).

1 Krivenko, Ivan; 2) Gulajev, Andrew; 3) Levatehev, Nikifor; 4) Ivanovskij; 5) Blochin; 6) Massorin; 7) Klever, Jan; 8) Temesnikov; 9) Aksenov; 10) Prelovskij; 11) Olunin, Porfirij; 12) Varokin, Peter; 13) Čertov, Gavriil; 14) Edemskyfi, Dimitry; 15) Okunev, Michail Aleksandrovič; 16) Bysov, Ivan Andrianovič; 17) Morosov, Alexander Fokitch; 18) Barsugin, Alexey Ivanovič; 19) Podshivalov, Gregory Illitch; 20) Michailov, Alexey Alexandrovich; 21) Liskov, Peter Alexewitch; 22) Rechotehev, Ivan Grigoriewitch; 23) Rumin, Andrey Ivanovič; 24) Gorantcharovsky, Egor; 25) Padorin, Ivan Petrowitch; 26) Martustev, Vasily Illitch.

PRIEDAS (B).

1) Pulkininkas Mikhejev; 2) kapitonas Matziev; 3) pagelbininkas pulkinik Mikhejev; 3) kapitonas I. Kave (1-mo bataliono); 4) kapitonas Solovjev; 5) majoras Boldyrev (pulkos štabo galva); 6) kapitonas Solotko-Petrishev; 7) leitenantas Evsiev (5-to pulko); 8) leitenantas Novikov (5-to pulko); 9) 2-ras leitenantas Makhnov; 10) pulko kunigas, Sibirev.

PRIEDAS NO. I.

Tarybų Rusijos valdžios ir Britanijos valdžios atstovai, paskirti padarymui sutarties apsimainymui karės ir civiliais belaisviais ir grąžinimui jų į gimtias šalis, ragina savo valdžias kuo greičiausia įvykinti šią sutartį, kuri yra pasirašyta 12 d. vasario, 1920, Copenhagoje.

Maxim Litvinov. James O'Grady. Copenhagen, 12 vasar, 1920.

PRIEDAS NO. II.

Atsižvelgiant į keblumus susitarime kaslink Britanijos piliečių, kurie yra įkalinti už sunkius prasizengimus, mes sutinkame pasirašyti po šia sutarcia paskubintamui apsimainymo belaisviais, paliekant tą dalyką atdaru tolesnems diskusijoms.

James O'Grady. Maxim Litvinov. Copenhagen, 18 d. vasario, 1920 m.

Vertė R. Mrazas (Iš Soviet Russia.)

Užraš., 27 Balandžio, 1920. Kas Jurgis apskriči Kauno Juozai dame ti "Pa Javų pū kamel šuoja d Kaip kla venima, t labai blo klerikalai, Darbinink sunku g apėmė p lenkai dv selioja di gina mus saip gaud vikai esą mušti. Dabar tvertis d nai vadu čiu Sejau rašytis i ty partija reikia dras sieti kriki visai uždr bolševikus. Siemet l mai 23 d. sukilo prie ny nusame viai tū vis kareivini darbinink likosi suš dar labiau kus..." Žinotė. Raso J. III: "Brangus b šiuomi pu sų laiška ga dekingas, k šotė. Tik j menat iš v draugų ir p čiu Amerik negalėjot a čiu (buvo "Motery E "Dilgėles", vome pasiil Nors vargy žmogus žin gyvenimu. Kiamė, bet l kiamė geres gyvenimo, li jos čia nėra. kon nukeliavo matyt, kad An džiausia aubr nė ir Lietuvoj vi tarp partij sioms partijom liuosybė, bet l jos nėra. Dat bėmis ir chalk tes. Privio i politikos. Net čiuose jų yra ir mes jiems kų mes jiems tai, kad jie n duoda miegoti ša, vagon... O tas ūtima, ga visi asizymė) mano pažįsta po kelety arl daug laiko sė o dabar "tvark Dabar jauki Seimo. Žirgėli dya. Kunigėli pasikėlo lakoto, mus, praso pra

LIETUVOS ŽMONIŲ BALSAS.

Kas valdo Lietuvą?

Jurgis Galginis iš Kedainių apskrčio, Gudžiūnų valsčiaus, Kauno rėd., rašo savo broliui Juozui į Philadelphia, Pa. De-dame tik trumpas ištraukas: "Pas mus viskas brangu. Javų pūdas lėšuoja 80 rublių, kumelė visiškai padvėsus lėšuoja du tūkstančių rublių. Kaip klausiti apie Lietuvos gyvenimą, tai turiu pasakyti, kad labai blogai. Čia viešpatauja klerikalai, ponai ir kunigai. Darbininkams žmonėms labai sunku gyventi. Visą valdžią apėmė ponai, kapitalistai ir lenkai dvarininkai. Labai persekioja darbininkus. Jie sakosi gina mus nuo bolševikų. Visai pasakodina: sako, kad bolševikai eša kraugeriai, reikia juos mušti.

Dabar pradėjo ir Lietuvoje tvertis darbininkų partija. Ji-nai vadina Lietuvos Valstie-čių Sąjunga. Kunigai ragina rašytis į krikščionių demokra-tų partiją. Jie sako, kad ne-reikia draskyti dvarų, reikia ap-sieiti krikščioniškai. Pas mus visai uždrausta šnekėti apie bolševikus.

Siemet buvo Kaune sumiši-mai 23 d. vasario. Kareiviai sukilo prieš valdžią. Bet po-ny nusamdyti liuosnoriai karei-viai tą viską numalšino. Vieni kareiviai ėjo už ponus, kiti už darbininkus. Daug darbininkų likosi sušaudyta. Dabar ponai dar labiau persekioja darbinin-kus...

Žinutė iš Anykščių mies-telio.

Rašo J. B., K. J. į Chicago, Ill: "Erangus brolau, Kazimierai! Šiuomi pranešu, kad nuo jū-sų laišką gavau, už ką labai esu dėkingas, kad manęs neužmir-šote. Tik jūs vieni mane at-menat iš visų mano giminių, draugų ir pažįstamų, gyvenan-čių Amerikoje. Tik jūs vieni negailėjot atsiųsti man laikraš-čių (buvo pasiūsta "Laisvė", "Moteryų Balsas" "Zarija" ir "Dilgėlės". — K. J.). Mes bu-vome pasiilgę spausdinto žodžio. Nors vargų prispaustas, bet vis žmogus žingėdauja dabartiniu gyvenimu. Dabar mes vis lau-kiamė, bet ko, nežinome." Lau-kiami geresnių laikų, geresnio gyvenimo, liuosybės, meilės, bet jos čia nėra. Sakysčiau, Ameri-kon nukeliavo, bet iš laikraščių matyt, kad Amerikoje siaučia di-džiausia audra. Ale nemažes-nė ir Lietuvoje. Didžiausia ko-vė tarp partijų. Mač, dešinio-sioms partijoms yra duota pilna liuosybė, bet kairiosioms visai jos nėra. Daug šautuvų kul-bėmis ir skaldo žmonių makau-les. Privošo šnipų, slapstijos policijos. Net tokiuose Anykš-čiuose jų yra apie 20 žmonių, ir mes jiems mokame algas. Už ką mes jiems mokame? Gal už tai, kad jie mums naktimis ne-duoda miegoti: daro kratas, mu-ša, vagia... O kokie žmonės jų vie-tas užima, gal paklausite? Ogi visi atsižymėjusieji, kurie net iš-mano pažįstamų yra pavogę net po keletą arklų ir karvių, ir daug laiko sėdėję kalėjimuose, o dabar "tvarką" daro.

Dabar laukiame Steigiamoji Seimo. Žiūrėsimė, ką jis par-dys. Kunigėliai net skvernūs pasikėlė laksto, važinėja po kai-mus, prašo prisirašyti prie jų

"kromelio", bet ir gerai jiems sekasi.

Kai klausėte apie Edvardą šukevičių, tai jis dabar dirba Kaune raštinėj, bet kokioje, nežinau. Atvažiuoja kai-kada namon, bet nežinau, delko jis yra labai mums svetimas. Ne tik kad nenori dalyvauti mūsų su-sirinkimuose, bei šį tą pranešti apie šių dienų politikos stovį, ir kaip iš inteligento daugum-mas ką tikisi,—jisai visai su so-diečiais neturi kalbos ir net vengia užėiti į tą vietą, kur gali pasitaikinti susitikti su so-diečiais (o jis yra soc-dem.— K. J.).

A. Bilinaičia gavo nuo brolio \$10.00, o mūsų pinigais bus 1,200 auksinų. Dabar sveiki-nu dėdė J. B. su visa šeimyna ir veliju nuo širdies ilgo an-kžiaus ir gero pasivedimo Ameri-koje, ir kad visiems sveikiems ir linksmiems tektų pasimatyti laisvoji mūsų tėvynėj Lietu-voje, tik ne su Smetona prieša-kyje. Viso labo J. B."

Laiškas iš lenkais užimtos vietos.

(Šį laišką gavo P. Šoloms-kas nuo savo brolio iš Už-guoočio, Vilniaus gub., Trakų pav., kur dabar viešpatauja lenkų valdžia).

"Mielas broli:— "Laišką tau taip ilgai nera-šiau todėl, kad negalėjau — sėdėjau Vilniaus kalėjime per-septynis mėnesius.

"Laikė Rusijos revoliucijos aš buvau rusų armijoje — matro-sas.

"Užėmus valdžią bolševikams, aš da ilgai buvau sovietsoj Rusijoje porto floto načelniku. Paskui Minske buvau Vilhelmo kareivių suareštuotas ir išsiūs-tas Saksonijoje. Ten išbuvus 2½ mėn., su falsyvimis popie-romis pasisekė pargrįžt tėvy-nėn, kurios labai jau buvau pa-siilgęs. Parėjus "namo", toji vietoj, kur stovėjo mūsų trio-bos, matėsi tik akmenų bei an-glių krūvos. Išdegęs veik vi-sas miestelis. Tėvus suradau mokyklos name. Tai buvo pa-baigoj 1918 metų.

"1919 metais Užguoočio pa-rapijoj susiorganizavo 1-mas Revoliucinis Darbininkų Klesos Komitetas. Pirmininku to ko-miteto tapau išbalsuotas aš. Manęs labai neapkenė mūsų dukaunas tėvelis ir dvarpō-niai... Sekančiame liepos mė-nesyje ant mūsų krašto užėjo Varšavos ponų valdžia. Vietos kunigas ir dvarponiai priėmė juos su išskėstomis rankomis, o mus, veikiančius tame komi-tete, visus išdavė lenkams. Dau-gelį darbininkų suareštavo. Ma-ne suareštavo kaip agitatorių. Tik per biskį likau nesuša-udytas Vilniuj. Bet 1920 m., per užgavėnias, šiaip-taip išsigelbėjau ir parėjau namo.

"Turiu pasakyti, kad Nikalo-jaus ir Vilhelmo valdžios buvo geresnės už lenkų...

"Parėjus namo, pradėjome, su broliu Antanu, rūpintis apie stubos statymą. Medžių del-stubos prisivežėme iš Lykos miško 80 kelmų. Kuomet kir-tome ir vežėme, tai niekas nie-ko nesakė, bet dabar visi, kas tik vežė iš to miško rąstus, ga-vome "pavestkas"—šaukia Tra-kuosna į "okružną sudą". Da-bar nežinome, kas gali atsitik-ti.

"Lykos dvaras išdegęs ir visa žemė stovi dirvonu. Pats Lyka kaž-kur dingę. Miestelėnų (Už-guoočio) taipgi daug lauko dirvonuoja. Žmonės, neturėda-

mi arklų, nei namų, išejo dva-ruosna tarnauti...

"Gyvenimas baisiai sunkus. Vaikščiojam basi ir apdriskę. Žemei apdirbt visus įrankius tu-rime patys pasidirbt—medinius, nes geležinių daiktų niekur nėra, be to, kad ir būtų, tai nėra už ką nupirkti. Pinigų visai neturime.

"Tavo brolis Martynas."

Antras brolis, Antanas, rašo savo broliui sekanti: "Mielas Broli, Petrai: —

"Labai nusidžiaugėme gavę nuo tavęs laišką, nes dažinojom, kad esi gyvas.

"Klausai, ar buvau karėje. Taip, aš buvau paimtas pačioj karės pradžioje. Ilgai telko vo-toti su vokiečiais. Buvau sun-kiškai sužeistas gazais, maniau, kad jau akių nustosių; taipgi ir krūtinė buvo sudraskyta. Bet visgi išsigydziau, nors ne vi-sai. Bekariaujant papuoliau vokiečių rankosna, ir buvau iš-siustas net Belgijon. Ten bū-nant sužinojau, kad Rusijoj ki-lo revoliucija ir caras tapo nu-verstas. Iš Vokietijos pasisekė pabėgt į Rusiją. Kelionėje už-ėjau Smolenskan, kur dalyva-vau laidotuvėse—laidojo 700 darbininkų, kritusių kovoj su kadetų partijos kareiviais.

"Pagyvenęs sovietinėj Rusijoj, pavararyj, 1919 m., parėjau "namo". Šeimyną susiradau mokyklos name, nes miestelis išdegęs. Radau tik-ką neseniai parėjusį iš karės broli Marty-ną. Manęs nei vienas iš mūsų šeimos nepažino, tol, kol ne-pasisaikiau, kas esu... Tėvą ra-davau šergantį ir sutinusį nuo ne-davalgymo... Žmonės kenčia di-delį badą...

"Dabar mes pradėdame at-statyti "gaspardarką."

"Tavo brolis Antanas."

Lietuvos valdžios auka.

Emilija Šimoliūnienė iš Bing-hamton, N.Y., gavo laišką nuo savo seserų iš šaduvos parap., Panev. apskrčio. Dedame tik ištraukas:

"...Dabar aš aprašysiu apie brolio Juozapo mirtį. Austrijoj jis išbuvo keturis metus. Pas-kuji sugrįžo namon. Pradėjo tvarkytis Lietuva. Jį išrinko į šaduvos komitetą. Kuomet bol-ševikai atėjo irgi buvo. Šis komitetas buvo darbininkų pu-sėj. Paskui atėjo vokiečiai. Kažinkas liežuvį pakišo, kad Juozas buvo bolševikas. Vokie-čiai jį pagavo, palaikė 10 valan-dų kalėjime ir per patį šventą Juozupą nušovė. Palaidojo ša-duvos miesto daržė. Mes pra-sėme, kad pavelytų jo lavoną iškasti ir kapuose palaidoti, bet lietuvių komendantas neleidė. Verkėm, verkėm dar ir dabar tebeverkiam... Neuzilgo atėjo laiškas, kad ir Jonas brolis mi-rė—kito brolio nebėra... Gal būt jį dievas pasišaukė. Moti-na visiskai baigiasi beverkdama. Su Juozu ir kitų žmogų su-šaudė ir į vieną duobę lavonus sumetė. Aš tuomet ir-gi bu-vau, kuomet jį sušaudė. Norė-jau išgelbėti, bet nieko nepada-riau..."

(Juozapas Minikevičius, apie kurio sušaudymą šiame laiške rašoma, buvo veiklūs kovotojas už darbininkų reikalus. Jis 17 metų am. būdamas baigė Petro-grade dviklesę mokyklą.—J. Š.).

J. GARŠVA. Graborius (Undertaker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. 251 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N.Y.

Viso Pasaulio Darbinin-kai Vienykites!

LAI GYVUOJA PIRMOJI GEGUŽES! Tarptautiškas Apvaukščiojimas Ivyks Subatoj 1 d. Gegužės 1:30 val. po pietų ARENA GARDEN DETROIT, MICH.

Ėjimas prasidės nuo House of the Masses, St. Aubin ir Gratiot gatvių linkui Arena Garden svetainės, 10 val. ryte. Ateikite į House of the Masses masomis 9 val. ryte. Choras malonės pribūti į House of the Masses 9 val. ryte.

J Levandauskas GRABORIUS. 272 Berry Street BROOKLYN, N. Y.

LIETUVON! Siųsk gaidų savo giminėms ar draugams Lietuvon. Siūniami šie veikalai:— Visų 1918 m. "Kanklės" 1 d. 50c. Visų 1919 m. "Kanklės" — viename sąsiuvinyje — 1 d. 50c; "Birutės" arija — 30c; "Vestuvės" — jaunostis arija — 35 c; "Kregždėlė", duetas — 30 c; "Eglė" — o-pera, duetas — 75c. Muzikos Zo-dinėlis — 25c. "Girių Karaliaus" — opera 3 dol. II, III, ir IV są-siuviniai mašytų kvartetų, po 25 c. kiekvienas. V Sąsiuvinys, du-etai — 50c. Registratas persiun-timas Lietuvon 30c. Siųsk pin-gus šiuo adresu:— M. PETRAUSKAS 769 Broadway, So. Boston, Mass.

Brooklyn LABOR LYCEUM DARBININKŲ ĮSTAIGA. Salės del Ballų, Concertų, Buzi-kių, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stiečius su naujaisiais įta-ky-mais. Keturių bolų alėys. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Avt. Tel. 3842 Stagg.

WILLIAMSBURG WELDING & REPAIRING CO. Remus ištaisome ir ištiesame, el-inderius iščystiname. Suvirname plieną, brąsą ir kitokius geležies daiktus. Taisome įvairias mašinas, atbudavojame ir pataisome automo-bilūs... Specialistai ant taisymo sun-kių mašinierj. Su augšaus mi-nėtiais reikalais kreipkitės šiuo ad-re-su: VINCAS VARINSKAS IR (WILLIAM WARREN) JURGIS DUBAUSKAS. (GEORGE DUB) 101 Scholes St., Brooklyn, N. Y. (87-106)

Sveikata priguli nuo gerumo dantų. Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantys yra ištraukiami be jo-kiio skausmo. Dvigubos kepuraitės (caps), geriausi telteliai (bridge) ir vi-soki kiti darbai padaromi už vidutiniškas kainas. DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS 408-410 So. 2nd St. BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 1533. Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

LIETUVIŠKA FOTOGRAFIA IR MALIORIUS. Paveikslas vestu-viu, šeimynų ir pavienių ypatų pa-dirbu tikrai arti-štikiškai; atnaujins senus ir atmašos ju. Kainos nepa-keitos. Studija ant dvarų subatomis ne-dėlioms ir šlokie mis dlanomis. MOTIEJUS KICHAS 227 Bedford Ave., BROOKLYN, N. Y. Tarpų North 4-los ir 5-los gatvių

LIETUVIŠKOS NOTOS. Naujos dainos ant 4 balsų išlaimo kinimui notų, 8 lekcijos be mokyto-jo visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga \$1.50, parduoda už \$1.00. G. A. BARONAS 6110 Utica Ave., N. E., Cleveland, O.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA. Sūtalas receptus su didžiausia atyda, nežūrint ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė Lietuviš-ka aptieka Bostone ir Massachu-setts valstijoj. Gyduolių gali gaut kokios tik pasuly yra vartojamos. Gali raskalauti per laiskus, o aš pasuly per expres-ą. K. Šidlauskas Aptiekorius ir savininkas 228 Broadway, Kampas C St. SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 21014 ir 21012

VIESIEMS VEDUSIEMS IR NORINTIEMS VESTI. AR SUPRANTATE lyties gyvenimo apsirėikimus? AR PAŽINOTATE ženybinio gyvenimo pareigas? AR ŽINOTATE apie lyties ligas ir kaip jų saugotis? AR NORITE žinoti teisybę apie saugystę, prosti-tuciją, ir t. t.? Tas viskas plačiai aiškinama neseniai išleistoje knygoje Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus. PARASYTA D-r'o W. J. ROBINSONO. Reikalavimus ir pinigų sąsikeitę šiuo adresu: J. BARKUS, Dept. U., Box 129, New York, N. Y.

Knyga "PATARIMAI VYRAMS" gaunama ir "LAIS-VES" Knyggyne, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Ispardavimas Geru Knygų. Čia pagarsintos knygos bus parduodamos pigesne kaina tik iki 30 BALANDŽIO, 1920 METŲ. Naudokitės ta proga tuojau, vėliau vėl reikės mokėti pilną kainą. Ispardavimą darome tuo tikslu, kad padaryti daugiau vietos knygyne, kuriame būtų galima sudėti naujai spausdinamas knygas. Nusipirk! Jeigu pats turi, tai padovanok savo draugui ar draugei, arba pasiųsk savo draugams ar giminėms Lietuvon. Tokios knygos Lietuvoje la-bai pageidaujamos. KNYGŲ SURASAS: K. MARKSAS — jo gyvenimo ir mok-sų charakteristika, labai puikus ir naudingas veikalas kiekvienam darbininkui, kaina su gerais ap-darais \$1.50, parduodame dabar už \$1.00. Ta pati knyga be apdarų, kurios kaina \$1.00, parduodame už 75c. BADAS, puikiausias Hamsun'o roma-nas, suteikiantis ūpą ir smagumą, kaina su apdarais \$1.00, parduoda-me už 70c. Ta pati knyga be ap-darų, kurios kaina 75c., parduoda-me už ..... 40c. VOKIETŲ KAREIVIO KARES AT-SIMINIMAI, įspūdingiausi vaizdai iš baisiosios pasaulio karės, kaina \$1.00, su apdarais, parduodame už 75c. Ta pati knyga be apdarų, kaina 75c., parduodame už ..... 50c. LAISVĖS KALINYS, smagus pasi-ekaitymas, poema, kaina 30c., par-duodame už ..... 15c. ISVOGIMAS 10 KALINIŲ IŠ PA-VIAKO KALEJIMO užimantis ir tik-ras atsitikimas, tačiau labai jdo-mus, kaina 20c., parduodame už 15c. RAUDONAS JUOKAS garsaus rusų rašytojau L. Andrejevo apysaka, kaina 35c., parduodame už ..... 25c. KAS TIE SOCIALISTAI ir ko jie nori, kaina 15c., parduodame už 10c. VELNIO BAŽNYČIA, vienatinis apie velnius ir jų bažnyčias teisingas ir užimantis aprašymas, kaina 50c., parduodame už ..... 30c. Roikalaudami čia paminėtų knygų, kreipkitės šiuo adresu: "LAISVĖ", 455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS.

Iš overolistų parodos iš- jo... bzikas.

Plačiai garsinamoji overolų paroda, arba, kaip jie save vadiną, ekonomistų paroda, pereinamoji subatoj, išėjo žemiau kritikos. Kapitalistinė spauda rėmė, šaukė, kad, girdi, parodos, arš 10,000 žmonių, tačiau prištartinus maršavimo valandai parodė vos suvirš 200 žmonių. Kad pritrauktų daugiau maršutuojančių, parodiniai pasisamdė neseniai atvykusį Holandijos miliną, Johnson Albert (suvirš 8 pėdų augstumo. Jis atvyko cirkan). Tačiau, nabaigas, milžinas tai milžinas, bet pasijęs porą "blokų" pašlo ir apėjo "ekonomistų" eiles.

Marsuotojai pasisamdė tris milžiniškus slonių (ilganostų). Juos irgi apavė overolais. Tas išdidio parodinių didelė kovą už ekonomiją. Buvo penki kupranugariai apauti mėlynais overolais. Pastarieji, rodos, savo nosis dar labiau užriė iš "mandrumo", kad ir jie vaikščioja vienodose "kelinėse" su New Yorko keletu išdykėlių žmonių.

Viskas atrodė tikrai amerikoniškai. Jei tas dalykas būtų įvykęs Europoje, tai, be abejo, nebūtų išlikę "gyvos" nei supuvusios tvoros,—būtų plyšę juokais.

Dar prie "Laisvės" koncerto.

Kam gi jums abejoti, ar gausite progos pamatyti "Laisvės" koncertą, ar įeisite svetainėn? Juk galite nusipirkti iš anksto tiketus ir būti ramūs, kaip "ponai" sau galėsite eiti ir ramiai atsėsti, jei nusipirksite iš anksto tiketus. Šie žodžiai taikomi ne tik brooklyniečiams, bet ir kitiems draugams, pav.: newarkiečiams, elizabethiečiams ir t. t.

Tikėtai gaunami "Laisvėje", 455 Grand St.; pas J. Jušką, 70 Hudson Ave., C. Brooklyn; pas K. Menkeliuniūtę, F. Sauliūtę, P. Ambrozaite, K. Vitrakiūtę ir J. Buivydą.

Tikietų kaina: \$1.00, 75c. ir 50 centų.

Aidiečiai ir knyga "Atžalos"

Aš manau, gal nekuriems aidiečiams bus ir perkarštas šis neužginčijamas faktas, bet aš bandysiu jį nupiešti, su kuriuo aidiečiai turi skaitytis. 7 d. balandžio, 1920 laikytam Aido choro paprastam mėnesiniam susirinkime, be kitko priėmus prie naujų sumanymų vienas iš aidiečių būtent d. V. Keršulis daro išsireiškimą link sumanymo leidžiamos knygos "Atžalos", kaip poezijos ir beletistikos leidinio ir kurią be draugų pagalbos sunku yra išleisti. Jis sakė, kad mes, aidiečiai, kaip dalis iš pažangesniųjų proletariato narių, ar mes negalėtum prisidėti su kokia nors pagalba prie to prakalniaus darbo išleidimui minimos knygos. Vienas asmuo, kaip "mokslo vyras" pakilęs užreškia, kad, girdi, čionai yra visai svetimas darbas, kas mums visai nėra ka kalbėti ir iš panašios literatūros mes ir abelai visa visuomenė neturi jokios naudos. Ji nesuteikia nieko gero darbininkiskam judėjimui.

Draugai ir draugės aidiečiai, argi nestebina kiekvieno iš jus toks keistas ir žioplas išsireiškinimas. Bet čia aš nebandysiu kritikuoti to žmogelio, nes jo

paties žodžiai priklaia jį patį prie kritikos kryžiaus. Bet mane stebina tas, kad aidiečiai sutinka su tokiais žioplais išvedžiojimais, lyg kad jie gyvenę ant Marso. Mes turim atminti tą, kad ši knyga bus leidžiama iš pulkiausių dailios literatūros knygų, kurią sumanė išleisti susivieniję mūsų gabiausi poetai rašėjai ir beletristai, aukodami visą savo triušą. Turim atsiminti, kad šis leidinys yra aukojamas "Laisvės" dienraščiui, kuris atstovauja tikrai darbininkų reikalui, su kuriais esam surišti ir mes patys. Ne turėtum užmiršti, kad "Laisvė" daug kame patarnauja ir "Aido" chorui. Tad mes, gerbiamieji, turim laikytis to obalo, kad vienas už visus, o visi už vieną turim gint darbininkų tiesas, žengdami prie šviesos, o šviesą tik galim įgyti skaitydami gerus darbininkiskus raštus.

Zigmas.
Nua red. — Mes jau girdėjome apie tą "A." choro susirinkimą ir tūlį jo "filozofų" išsireiškimus. Žinoma, už tai negalima kaltinti viso choro. Keista yra ne del to, kad choras atsisako remti šį prakilnų darbą, bet todėl, kad jame yra

tokių "apsviestų" žmonių, kurie beletristiką ir poeziją vadina "balabaikomis", bevertiausias ir t. t. Jeigu eilės yra "balabaikos", tai kam aidiečiai jas dainuoja. Pagaliaus jie dainuoja tų pačių autorių dainas, kurių raštai bus ir "Atžalose" (pav. Merkinės Vaidylos ir kt.). Jeigu aidiečiai sako, kad beletristika ir poezija "darbininkams nenaša naudos", tai ar jie gali prirodyti, kad jų dainuojamos dainos neša darbininkams naudą? Mums rodosi, kad tokie "A." choro tūlų narių išsireiškimai nodaro jam garbės.

RENGEJAI.
Didžiausias prakalbos, New Plaza Hall, kamps Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y., 30 d. balandžio (April), 1920 m. Pradžia 7:30 val. vakare. Rengia L.D.L.D. 1 kp. Kalbėtojai bus iš kitų miestų. Kviečia visus
Rengimo Komisija.

RED. ATSAKYMAI.

VARGO BERNELIUI, New Britain, Conn. — Ačiu, korespondovokite mums. Prašome tik rečiau rašyti eilutes, nes kai-kas reikia taisyti.
B. ČERNAUSKUI, Rochester, N. Y. — Kuomet pabaigsite rašyti, prisiekite mums pažifūrėti, tik tuomet galėsime savo nuomone apie jį išreikšti.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

C. BROOKLYN, N. Y. — Vyrų choras rengia dideį pikniką ir puse peleno skiriamą "Laisvės" popieros fondul. Piknikas įvyks 5 d. birželio (June), 1920 m., Cypress Hills Park. Meldžiame vietinių ir artimų kolonijų lietuvių draugijų arba kuopų minėtou dienoį nieko nerengti.
S.S.S. Choro Reng. Komisija.

BROOKLYN, N. Y. — Draug. Sv. Jurgio, kaip kožna meta, laiko pikniką rugpjūcio (August) mėnesy, pirmą subatą po pietų, taip ir šiemet bus pirmą subatą, rugp. 7 d., 1920 m.). Naujam Lietuviskam Clinton Parke, nes šis parkas yra puikiausias visou Maspetho apielinkėj ir užtiktinal didelis.
Todel draugijos ir kuopos malonėkite ant minetos dienos nerengti pikniku nei kitoku išvažiavimu.
Skr. Paul. Narbut.

LEKCIJA APIE ELEKTRA

Įvyks seredoj, 28 d. balandžio (April) 8 val. vakare, 1920, Sokolų svetainėj, 190 Grand St. Brooklyn, N. Y. Atsilankykite ant šitos lekcijos. Bus skaitoma, kaip parastu būdu galima padaryti elektra. Naudinga tiems suprasti apie elektra, kurie nori mokintis automobiliu važinėti, ir kurie turi automobilius. Įžangą dykai. Rengėjai.
(96—99)

PRANEŠIMAI IS KITU.

CHICAGO, ILL. — Pranešame visiems L.D.L.D. 86 kp. nariams, kad kuopos susirinkimas įvyks 29 d. balandžio, 1920 m., Wicker Park svetainėj, dining room, 7:30 val. vakare. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti ir taipgi atsiveškiti nauju. Yra labai svarbių reikalų, kaip tai rinkimas delegatų į L.D.L.D. 1 apskričiu konferencija, kuri įvyks 28-čia gegužės, 1920 m., 12 val. nedėdienyje, Luosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave., kamps Girard St.
L.D.L.D. 86 kp. sekretorius
Alex. Bražia.

NEWARK, N. J. — "Sietyno" choras pradeda veikti. Dabartiniu laiku dedama pastangos, kad padarius gyvu, taip kaip buvo trys metai atgal. Chora vesti apsiėmė visiems žinomas senelis L. Ereminas iš Brooklyn, N.Y. Todel visi, kurie pirmiaus dainavot prie "Sietyno" choro ir nauji yra kviečiami prisidėti prie choro. Malonėkit atsilankyti ant repetitijos, kuri įvyks 28 d. balandžio, 7 val. vakare, po num. 236 Jefferson St. Org. A. Gasparaitis.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau broliu Antano ir Vincento Misulkevicių, Suvalku gub., Staropoliu paviete, Bulbieriskiu zmino, Gudeliu kaimo, Meldžiu juos atsiskauti, arba žinant malonėkit man pranešti apie jų likima, o aš už tai gausiai atlyginsiu, nes labai noriu sužinoti ar jie gyvi ir kur gyvena.
J. Misulkevicius
636 Driggs Ave., Brooklyn, N.Y.
(97—99)

Petras Granickas pajiesko savo brolio ir dėdės iš Cipeno kaimo. Brolio gyvenęs prieš karę Chicagoje, taip-pat ir kitų pažįstamu iš Vabalninku apielinkės. Atsiskautite pažįstami ir gimines, nes prieš 4 gegužės išvažiavou Lietuvon.
C. Ragius
465 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau draugo Mikolo Adomonio, paeina iš Kauno rėd., Ukmergės apskr., Pakščių dvaro. Apie porą metų gyveno Argentinoj. 1915 metais, grėdėjau, kad atvažiavou į Suv. Valtijas. Jis pats ar kas jį žino, meldžiu pranešti, už ką būstu labai dėkingas.
Antanas Mekenas
3401 S. Halsted St., Chicago, Ill.
(98—100)

Pajieskau savo brolio, Prano Labanauškio, Kauno rėd., šiauliu apskričiu, Radviliskės miestelio. Apie penki metai atgal gyveno Manchester, N. H. Meldžiu atsiskauti arba kitas praneškite adresu:
A. Labanauškis,
235 Bond St., Elizabeth, N.J.

PARSIDUODA PUKUS VARGONAI gajinami su rolemis. Galima grąjiti rankomis, 400 roliu (rekordu), visos rolės yra sveikos, naujos ir vargonai visai mažai vartoti, taip kaip nauji. Taipgi parsiduoda Victrola (Ponografas) No. 17, vertas 300 dol. ir 400 rekordu visai mažai vartotų. Taipgi parsiduoda muzikaliski instrumentai, kaip tai: Alto ir Kornetas, gerai si-dabru pleityti ir gero išdarbio; parsiduoda apie 500 kavalky notu (gaidų) del viso bėno ir apie 500 kavalky del visos orkestrou; daug visokiu knygų, gaidų, kaip tai del smuokiu ir solo korneto. Parsiduoda labai pigiai (bet notos neparsiduoda po vieng kavalka, bet visos sykiu). Priežastis pardavimo — važiavou į Lietuvą.
S. POVYLAITIS
234 Grand St., Brooklyn, N.Y.

PARSIDUODA Pečius, Stalas ir Komodė. Viska galima pirkti atskirai ir pigiai! Matyt galima kas vakarą nuo 5 val. Kreipkitės šiuo adresu:
V. Kapturavskas
482 Rodney St., Brooklyn, N.Y.
(98—99)

PARDAVIMAI.
MASPETH. — Parsiduoda hotells ir šokių salė geroj apielinkėj; savininkas serga, todėl priverstas yra parduoti, gera proga. Kaina \$13,000.

makėti \$5,000. Kvietky biznis ir 12 lotų — kaina \$10,500.
TRACE
G Remsen Place, Maspeth, N.Y.
(95—98)
Parsiduoda pigiai automobilius, visą masinerija perdirta. Dabar taip kaip naujas. Kessel karas. Naujai nudažytas juoda mėlynu dažų. Penkių pasażerių. Atsiskautite.
WILLIAMSBURG WELDING and REPAIRING CO.
101 Scholes St., Brooklyn, N.Y.
(92—99)

ANT PARDAVIMO.
Jamaicoj parsiduoda 6 lotai, 13 pėdų pločiu, 80 pėdų ilgio visai vrie gatvekariu ir elevatoriu, 30 centų į New York atvažiuoti. Kaina \$1,000; \$600 reikia imokėti, o likusius išmokėti po \$10 į mėnesį. Priežastis pardavimo—savininkas išvažiavouja Lietuvon. Kreipkitės prie
JUOZAS AMBRAZEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. 4548 Greenpoint.
(94—100)

Severos Gyduoles ir kraujo seimynos sveikata

Pavasariniai išberimai
yra labai nemalonu pagrazinimu ir dalyku padaranciu beveik nepa-gendiamas skausmus ir kančias. Jie atsizymi savo miazju ir savo di-deliu nepasidavimu gydymui. Juos pagrimo užterštas kraujas. Išvalyk kraują, vartodamas
Severa's Blood Purifier
(Severos Kraujo Valytoja) kuris yra žinomas kaip sistemos sutaisytojas, pagelbintis gamtai prabralinti nesvarumus iš kraujo ir tuom pa-darantis galą vortms, skauduliams, išberimams, pučkams ir apskritam nusilpnėjimui stoviu. Pamėgink jį. Jį parduvinėja visos aptiekos. Kaina \$1.25 ir 5c mokesčiu.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaluoja visokių paveikslius ir vaizniausiomis spalvomis. Atnaujinus senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Atgavo Sveikata.

Kentėjau du metu, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymasis, tai tik bereikalingas pinigų leidimas. Dabar jau sveikstu ir galiu dirbti.
Per du metu taip labai kentėjau, jog tankiai reikėdavo išliti iš darbo. Taip jau buvau nusisirges, jog netekau vilties išgydyti. Kartą teko persikaityti Dr. Hannon'o gydymo būdus, kas mane padarino kreipčiau prie jo. Jis pradėjo man leisti krauju tam tikras gyduoles, nuo kurių mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau, kad vėl jau galiu dirbti. Tą rašau padėkavodamas už jo gerą pasidaravimą.
F. Wagner,
128 Palisade Ave., Bogota, N. J.
Lapkričio 15, 1919.

MATYSITE PASEKME

greitai, išvažiavot ant vietas jums bedirbant. Mano ofisas per daugelį metų randasi toje pačioje vietoje ir aš esu žinomas kaip Dr. Seuer, Ketrinas ir Puseiminas Specialistas. Syki pas mane atsilankę persitikrinsi, jog aš galu atvesti jus ant tikro sveikatos kelio.

Jeigu kenčiate nuo

Nervų Suirimo, Svaigimo, Silpnumo, Kraujo ir Odos Ligų, nuo vaidinimo, si akys, Trumpos atminties, Silpnų ir Nepastoviu Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo arba Sustyrusių Šnarių Skaudančios gerklės, Skilvio arba vidurių gėlimo ir užkietėjimo, atitekite pas mane.

GYDAU ELEKTRA

Leidžiu Gyduoles Kraujan.
Taipgi vartouju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.
Patariami visizkalai dykai: atitekite sažindienę, neatidėliokite.
DR. HANNON
SPECIALISTAS
146 E. 14th Street
Prisizale Tammany Hall
New York
OFISO VALANDOS: Nusit ryto iki 4 v. po pietų. Vakarus nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventmetėmis: nuo 10 ryto iki 2 valandų po pietų.
ATSIKI LAUKIMO KAMBARIAI.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, sanariu ir raumenų sustingimo, skausmu stūnos, yra greitai pašalinamos, vartojant
PAIN-EXPELLERI
"Drauga Reikale"
Seimynos, kurios kartę dažinojo juo veikiančių įlogę, dauginas be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jaus apgyventa, jis yra pažinklitas musu vaizbaženklilu.
ANCHOR (Įkaras)
Jeigu ant pokelio nėra vaizbaženklilo ikaro, tai jis nėra tikras ir jaus taško neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

THE SEN-RAYTO COMPANY
6617 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
Gerbiami šiuomi aš prisizincu juos 10c. vertis stampu, už kurias malonėkitu prisizinti man sampaž GVARANTUOTO SEN-RAYTO PIAUKO TONIKO.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mdriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnelimu ir prieinama kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyn.
1 faz. — nuo \$1,500 iki \$10,000 imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 f. — \$1,800 iki \$10,000 | 6 f. — \$3,800 iki \$18,000
3 f. — \$2,500 iki \$13,000 | 8 f. — \$4,800 iki \$20,000
5 f. — \$3,500 iki \$15,000 | 20 f. — \$11,000 iki \$30,000
Budovojame namus ir duodame morgėjus ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir apguginame teisingai.
Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausia žemė, prie girių, vandeny ir mūsų tautos apgyventa. Parduodamas su mažu įnelimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
Tel. 3929 Stmk. 420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.
Pagal Grand Street

LABOR LYCEUM SVETAINEJE

949 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

LAISVĖS DIENRAŠČIO KONCERTAS

KURIS ĮVYKS
Nedėlioje 2 d. Gegužės (May), 1920 m.
Pradžia lygiai 3-čia valandą
LABOR LYCEUM SVETAINEJE
949 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

PROF. MISHA FERENZO

SIO KONCERTO PROGRAMĄ SUTAIŠO
PROF. MISHA FERENZO IS GERIAUSIUJ PROFESIONALIU SPEKU.
PROGRAMA DALYVAUS:
MISHA FERENZO, tenoras garaisis dainininkas, kuris savo gabumą parodė pirmiau buvusiam "Laisvės" koncerte.
BERT BOWLEN, baritonas, Chicagos operos dainininkas, kuris dar neseniai čia atvyko.
FELDMAN, cellistas. Tai bus naujiena mūsų publiakai, nes pirmą sykį lietuvių koncerte griež ant cello.
ROSE DIAMOND, pianistė.
K. MENKELIUNIUTE, soprano.
"AIDO" CHORAS, po vadovyste Prof. Korikoro. Prof. Ferenzo ir K. Menkeliuniutė dainuos duetas.
Todel kviečiame visus dalis mylėtojus atsilankyti į šį parengimą, o dainos ir muzika atgaivins ir sustiprins kiekvieno spēkas ir suteiks smagumą. Ypač, kad šis koncertas rengiamas kaip apvaikščiojimas 1 Gegužės — Darbininkų šventę.
RENGĖJAI.

Prof. Misha Ferenzo

įžanga \$1.00, 75 ir 50 centų